

Historie Velkopopovicka: Domovník

Masarykova č.p. 31 Kateřina Kapalová a Václava Zimová, redakce

Už více než dva roky společně procházíme historické domy Velkých Popovic. Impulsem pro toto putování byla soukromá sbírka historických pohlednic, texty sesbírané z historických pramenů (J. A. Sedlák) a zapsaného vyprávění pamětníka pana Františka Čelikovského.

Připomínáme, že v restauraci Kamenný kříž je nyní k vidění výstava historických pohlednic, která náš seriál provází.

Fara, Masarykova 31

Byl to původně přízemní dům a patřil rodině Šádkových, která při něm měla menší hospodářství. Vzhledem k jeho výhodné poloze u kostela se o něj zajímala církev a od Šádkových ho začátkem 20. století koupila. Přistavilo se patro a 1. září 1908 v něm byla zřízena fara. Přístavba stála 28 000 korun, které poskytli patroni kostela. Stará fara (č.p. 17) se prodala pivovaru, který ji upravil jako deputátní byt pro svého zaměstnance.

V „nové faře“ sloužil jako první farář Reindl, který byl prý velmi přísný. Vedl hodiny náboženství, kde vyprávěl příběhy z biblické dějiny, a přitom kreslil na tabuli některé výjevy. Posledním farářem byl farář Servus. Později pak fara sloužila

jako družina a dnes, stále v majetku církve, slouží k bydlení.

Pan Čelikovský ve svých pamětech na pana faráře Reindla a jeho přísnost vzpomíná:

„Než jsme se v roce 1912 stěhovali k Boudníkům, tatínek s maminkou bílili a uklízeli novou světnici a připadlo to na neděli. Já nebyl v kostele a hlídal jsem malou sestřičku Toničku, které byly 2 roky. Když příští náboženství se pan farář ptal, kdo nebyl v kostele, přihlásil jsem se s odůvodněním, že jsem hlídal sestřičku, protože naši bílili. Pan farář se rozzlobil, že jsme pohani, když v neděli bílili, a za trest jsem musel celou hodinu stát na stupínku. Další výstup měl pan farář s Pepíkem Maňasem, mým spolužákem. Pepík zlobil a pan farář ho vzal u krku za košili a jak s ním zatřásl, ulítl mu od košile knoflík. Pepík řekl: „teď mi ho přisijete.“ Pan farář mu dal pohavek a řekl: „a máš ho přisijet.““

Příště: Dům č.p. 32

Zahradnické okénko: Čas zrání jahod

Vyzkoušela a sepsala Dana Šinknerová, foto ZC Strakovo

Na zahradách začíná zrát první letošní úroda ovoce – jahody. Nechybí snad v žádné zahrádce. Jsou oblíbené u dětí i dospělých ve všech možných podobách, ale není nad čerstvě utrženou. Pokud chcete mít bohatou úrodu, vyžadují ale dostatek péče.

Při pěstování jahodníků je důležité dodržovat několik zásad. Je třeba si uvědomit, že na jednom místě by se neměly pěstovat déle než tři roky. Potom jejich plodnost rychle klesá. Jahody milují slunce a dobře živinami zásobenou zeminu. Záhon pro ně proto důkladně vyhnojte kompostem. Čerstvý hnůj jahodám ale příliš nesvědčí. Už v době sklizně je potřeba myslet

na vypěstování nových sazenic. Z rostlin, které nejlépe plodí ponecháme maximálně dva šlahouny po jediné rostlince. Sazenice se vysazují po dobrém zakořenění nejčastěji v srpnu, ale můžete je sázet i na jaře. V době sklizně je nutné plody sbírat pravidelně, aby na záhonech nehnily. Dozrávající plody podložte dřevitou vlnou, hoblinami nebo dřevěnou štěpkou. Budou v relativním suchu a zůstanou čisté.

Příště nashledanou. ■

Stáleplodící Ostara

VELKOPOPOVICKO
PODROBNĚ ZAOSTŘENO

Jižním okrajem zasahuje obec Velké Popovice do **Přírodního parku Velkopopovicko**. Ten byl vyhlášen v roce 1993 na ploše 22 km². Jedná se o jednu z nejpůvodnějších krajín východního okraje Prahy. Jde převážně o zalesněný kopcovitý terén. Typické jsou dubové lesy a remízky s žulovými balvany, kamenitá a členitá krajina s mnoha rybníky. Osa území je tvořena Křivoveským a Mokřanským potokem. Do krajiny jsou zasazeny vesnice podhorského typu, které často tvoří jen osady se sotva dvaceti domky. Zajímavá je i zachovalá zemědělská architektura, např. 300 let starý špejchar v Křivé Vsi. Územím prochází naučná stezka „Krajinou barona Ringhoffera“.

Obec Velké Popovice

Rozloha činí 1562 ha a sdružuje přilehlé obce Brtnice, Dub, Dubiny, Krámský, Klenové, Křivá Ves, Lojovice, Mokřany a Řepčice.

První zmínka o Velkých Popovicích není přesně datována, mluví se o osadě s názvem Adamovice. První záznam o osadě a farnosti je z roku 1332. Zajímavostí je, že v roce 1400 připadla osada přímo králi Václavovi a jejím patronem byl Jan z Popovic. V listopadu roku 1420 popovickou tvrz, která stála pravděpodobně na Dalešce, dobyli husité. Tehdejší majitel Popovic Jiří z Krejštanu postavil roku 1560 tvrz novou, a to na místě dnešní nejstarší budovy pivovaru. Traduje se, že už tehdy se tam vařilo pivo. Kroniky praví, že pod novou tvrzí vedly chodby až na Dalešku. V roce 1870 koupil panské državy Velké Popovice František Ringhoffer a začal rozvíjet průmyslovou výrobu. Roku 1874 dostavěli jeho synové zdejší pivovar. Pivo pod značkou Velkopopovický Kozel se zde vaří dodnes a každoročně se v pivovaru koná slavnost Den Kozla, na kterou se sjíždějí tisíce návštěvníků.

Významnou památkou je **Kostel Panny Marie Sněžné**. Byl postaven na přelomu 13. a 14. stol. a svou barokní podobu získal v roce 1690 za správy řádu Benediktýnů. V roce 1897 byla loď kostela prodloužena. Hlavní oltář pochází z roku 1861 a je v novorománském stylu. V roce 2002 byl při rekonstrukci oítek objeven zazděný portál. Do dnešní podoby se zachovala severní zeď, jižní část s portálem a přízemní věže. Chloubou kostela jsou varhany, vyrobené roku 1897. Před kostelem stojí pískovcová socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1831. Hluboko do historie sahá i vznik popovické školy, první zmínka o škole je již v roce 1675.

LÉTY OVĚŘENO

Vyzkoušejte „opilé“ ovoce

Máte více jahod, než kolik jich stačí zkonzumovat? Méně známé je nakládání do alkoholu spolu s dalšími druhy ovoce. Jahodami toto „opilé“ ovoce začíná. Recept je jednoduchý. Do dostatečně velké sklenice (asi 5l) nasypete odvážené ovoce a poloviční množství cukru. Zalijte rumem, aby bylo téměř potopené. Nelekejte se, spotřeba je větší, ale později, až ovoce pustí šťávu, stačí přidat jen trochu. Postupně do směsi přidávejte další ovoce. Několik zelených, pokrájených ořechů, rybíz, angrešt, maliny, třešně, višně, pokrájené slivky, meruňky a broskve, ostružiny a kuličky vína. Jablka a hrušky se nehodí. Kolem Vánoc je „opilé“ ovoce rozležené a můžete ho konzumovat. ■